

Po stopách tradičného včelárstva v regiónoch Orava a Pogórze

Číslo projektu: INT/TAT/I/0018

Hlavný partner/prijímateľ: Muzeum-Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej, 34-484 Zubrzyca Górna, www.orawa.eu

Cezhraničný partner 1: Múzeum oravskej dediny v Zuberco, Brestová 850, 02732 Zuberec, <https://muzeum.zuberec.sk/>

Partner 2: Muzeum - Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach, Gorlice 38-300, <https://muzeum.gorlice.pl/>

Hlavný cieľ projektu: Zachovať a priblížiť prvky hmotného a nehmotného dedičstva Oravy a Pogórze spojeného s tradičným včelárstvom na tomto cezhraničnom území. Bude naplnený prostredníctvom dvoch špecifických cieľov: vytvorením troch nových expozícií v partnerských múzeách a vzdelávaním verejnosti na oboch stranách hranice.

Špecifické ciele:

1. Vytvoriť tri nové expozície u každého z partnerov projektu, ktorými budú dva zrekonštruované architektonické objekty a expozície zbierkových predmetov spojených s včelárstvom.
2. Poskytnúť verejnosti poznatky o tradičnom včelárstve v poľsko-slovenskom pohraničí prostredníctvom sprístupnenia nových stálych expozícií, edukačných workshopov a konferencie sumarizujúcej projekt za účasti expertov, partnerov projektu a verejnosti z územia pohraničia.

Obdobie realizácie: 01. 01. 2025 – 30. 11. 2025

Celkový rozpočet: 94 028,00 €

Výška financovania z ERDF: 75 222,38 €

Vlastný príspevok: 18 805,62 €

Úlohy a výstupy projektu: **1. Nová stála expozícia v Múzeu – OEP**
Termín realizácie: 01 – 10/2025

V rámci tejto úlohy vznikne v areáli Múzea nová stála expozícia venovaná včelárstvu na Orave. Expozícia bude pozostávať zo zrekonštruovanej hospodárskej budovy včelína s plochou 22,40 m² a vystavených úlfov pochádzajúcich zo zbierok múzea (15 úlfov rôzneho typu), ktoré budú konzervované a renovované.

2. Nová stála expozícia v Múzeu oravskej dediny v Zuberco
Termín realizácie: 01 – 10/2025

V rámci úlohy bude v dolnej časti zuberského skanzenu, v priestore za šoltýskym domom z Rabčíc, osadený včelín ako nová stála expozícia. Pôjde o premiestnenie a nové osadenie historického objektu včelína s plochou 42m², ktorý sa v súčasnosti nachádza na pôvodnom mieste v Zuberco. Múzeum získa mimoriadne vhodný objekt nielen pre inštaláciu stálej expozície včelárstva, ale aj na prezentáciu včelárenia prostredníctvom vzdelávacích programov, stretnutí včelárov a podpory vzájomnej výmeny skúseností v regióne i v širšom prihraničnom území. Vo včelíne budú vystavené predmety súvisiace s chovom včiel ako rôzne druhy úlfov, pracovné predmety a pomôcky pre včelárov. Súčasťou slávnostného otvorenia nového objektu bude prezentačné a vzdelávacie podujatie, ktorého súčasťou budú umelecké vystúpenia, prehliadka expozície pre verejnosť, edukačné workshopy a ukážky.

3. Nová stála expozícia v Múzeu pogórzańskiej dediny v obci Szymbark (oddelenie Múzea v Gorliciach)

Termín realizácie: 01 - 08/2025

V rámci úlohy vznikne v Múzeu pogórzańskiej dediny v Szymbarku nová stála expozícia venovaná včelárstvu na území západného Pogórza. Expozícia odprezentuje zbierkové predmety (úle) a iné exponáty spojené s včelárstvom odborne ošetrené v rámci projektu. Bude doplnená panelmi s textami o včelárskych tradíciách na Pogórzu, o histórii včelárstva, brtníctva a miestnych zvykoch spojených s včelárskou kultúrou, chovom včiel a využívaním včelích produktov v medicíne.

4. Šírenie poznatkov o tradičnom včelárstve Pogórza

Termín realizácie: 04 - 10/2025

Edukačné workshopy budú venované včelárstvu na západnom Pogórzu. Účastníkom budú prezentované autentické predmety, včelárske pomôcky a informácie o tom, ako v minulosti vyzerala práca včelára vo včelíne, aké poznáme druhy včelích produktov a typy úľov. V praktickej časti si budú môcť účastníci workshopov obliecť jednotlivé prvky včelárskeho odevu, vyskúšať prácu s včelárskym náradím či vyrobiť sviečky z včelieho vosku.

5. Konferencia sumarizujúca projekt

Termín realizácie: 09 - 11/2025

Uskutoční sa v Múzeu - Oravskom etnografickom parku v Hornej Zubrici. Bude podujatím sumarizujúcim všetky projektové aktivity, realizovaným na záver projektu. Konferenciu bude sprevádzať slávnostné otvorenie stálej expozície v Múzeu - OEP, súčasťou budú umelecké vystúpenia a edukačné aktivity vedené expertmi - včelármi.

Výsledky projektu:

Tradičie oravského a pogórzańskiego včelárstva budú projektom uchované v ich hmotnom a duchovom aspekte a široký okruh návštevníkov na oboch stranách hranice získa nové poznatky spojené s hmotným a nehmotným kultúrnym a prírodným dedičstvom týchto oblastí. Vytvorenie dvoch nových objektov a troch nových expozícií u každého z partnerov projektu významne prispeje k prezentácii tradičného včelárstva a brtníctva ako podstatnej súčasť spoločného kultúrneho dedičstva.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci programu Interreg Poľsko - Slovensko. Informácie o programe Interreg Poľsko - Slovensko 2021-2027 nájdete na: <https://sk.plsk.eu/>,
správca Fondu malých projektov: <https://www.fmp-tatry.eu/>
#Interreg, #InterregPLSK, #PolskaSlowacja, #PolskoSlovensko, #EÚ, #EuropeanCommission,

